

Konkursa «Gada lauksaimnieks Baltijas jūras reģionā» Latvijas finālists ir saimniecība «Kotiņi» no Viļakas

No dažiem cilvēkiem «Kotiņi» saimniecība izaugusi par saliedētu un spēcīgu komandu

«Kotiņi» saimniekam Aldim Ločmelim sēklu ražošanā ir liela pieredze

Starptautiskā konkursa «Gada lauksaimnieks Baltijas jūras reģionā» 2020. gada Latvijas finālists ir saimniecība «Kotiņi», kurā saimnieko Aldis Ločmelis. «Kotiņi» iekļūšana finālā ir apliecinājums tam, ka arī liela izmēra saimniecības var ieviest videi draudzīgas saimniekošanas metodes, mazinot negatīvo ietekmi uz vidi.

Saimniecība atrodas Viļakas novada Šķilbēnu pagastā, Daugavas upju baseinā. ZS «Kotiņi» uzsāka savu darbību 1992. gadā kā ģimenes saimniecība, šobrīd tajā strādā 30 cilvēki. «Kotiņi» ir viena no vadošajām sēklaudzēšanas saimniecībām Latvijā – vairāk nekā 80 % platības no 3000 hektārus lielās saimniecības tiek izmantoti sēklu audzēšanai, saražojot 6000 tonnas sertificētu sēklu gadā.

«Lai Baltijas jūra spētu atveseļoties, ilgtspējīgas lauksaimniecības attīstība ir ļoti svarīga,» norāda Pasaules Dabas Fonda Baltijas

jūras un saldūdens programmas vadītāja Magda Jentgena. «Mēs esam priecīgi, ka mums ir iespēja pastāstīt un lepoties starptautiskā mērogā ar vēl vienu Latvijas lauksaimnieku, kurš ikdienā meklē un īsteno risinājumus, lai mazinātu savu ietekmi uz Baltijas jūru un apkārtējo vidi kopumā.»

Lai racionāli izmantotu resursus un mazinātu ietekmi uz vidi, saimniecība «Kotiņi» augsnes apstrādē izmanto tiešo sēju (*strip-till*). Izmantojot šo sējas veidu, ir uzlabota augsnes mikrobioloģiskā aktivitāte, novērsta augsnes sablīvēšanās, augu barības vielas ir labāk augiem pieejamas, laukos neregulēti mitruma apstākļi, kā arī ietaupīta degviela, samazinot augsnes apstrādes procesus. Atsevišķos laukos metode izmantota kopš 2000. gada, bet visā saimniecībā kopš 2017. gada.

Saimniecībā pievērsta liela uzmanība arī augu maiņai, šādi mazinot augu aizsardzības līdzekļu pielietojumu, veiktas aug-

šnes analīzes, nosakot nepieciešamo mēslojuma daudzumu, un izmantota precīzā tehnoloģija mēslojuma izkliedēšanai. Saimniecībā atstāj aizsargjoslas gar ūdens objektiem, tādējādi mazinot barības vielu noplūdi ūdenī un veicinot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos ainavā.

Saimniecībā līdztekus sēklu audzēšanai attīstīta arī pārtikas produktu un lopbarības ražošanu.

«Ilgtspējīgi lauksaimniekot – tas ir viens no «Kotiņi» pamatprincipiem. Mēs te dzīvojam, te dzīvos mūsu bērni, mazbērni. Mūsu uzdevums ir radīt maksimāli labus apstākļus, lai viņi pēc tam te jūtas un dzīvo labi! Tādēļ pastāvīgi savā saimniecībā domājam un dzīvē ieviešam jaunus risinājumus, kā saimniekot vēl savādāk, dabai draudzīgāk, bet tajā pašā laikā radot produktus ar pievienoto vērtību!» stāsta saimniecības īpašnieks Aldis Ločmelis.

Starptautiskais konkurss «Gada lauksaimnieks Baltijas jūras reģionā» ir organizēts visās Baltijas jūras reģiona valstīs. Konkurss organizē Pasaules Dabas Fonds (WWF – World Wide Fund for Nature) sadarbībā ar citu valstu partnerorganizācijām. Konkursa mērķis ir izcelt Baltijas jūrai draudzīgas lauksaimniecības prakses piemērus, kas samazina Baltijas jūras eutrofikāciju jeb aizaugšanu, kā arī sniegt pozitīvus, iedvesmojošus un inovatīvus praktiskus piemērus.

Latvijā konkursu organizē Pasaules Dabas Fonds sadarbībā ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centru. ▣

Piena ražotāju ieņēmumi trešajā ceturksnī bijuši par 7,7 % zemāki nekā vidēji iepriekšējos trīs gados

Piena nozares ražotāju kopējie ieņēmumi 2020. gada trešajā ceturksnī samazinājušies par 7,7 % salīdzinājumā ar nozares ražotāju kopējiem ieņēmumiem attiecīgajos mēnešos vidēji iepriekšējos trijos gados, liecina paziņojums oficiālajā izdevumā «Latvijas Vēstnesis».

Kā aģentūrai LETA norādīja Zemkopības ministrijā (ZM), piena ražotāju kopējo nozares ieņēmumu samazinājums 2020. gada noteiktos laikposmos, tostarp arī jūlija – septembra periodā, ir skaidrojams ar Covid-19 negatīvo ietekmi uz lauksaimniecību un pārtikas ražošanu kopumā.

ZM uzsvēra, ka gan Latvijā un pārējās Eiropas Savienības (ES) valstīs, gan arī Latvijai nozīmīgajos eksporta tirgos trešajās valstīs jau kopš pavasara tiek īstenoti dažāda mēroga pasākumi pandēmijas ierobežošanai, kā rezultātā būtiski samazinājies pieprasījums pēc produkcijas, jo īpaši no ēdināšanas un tūrisma nozarēm, tostarp arī pēc piena produktiem.

Tāpat ZM uzsvēra, ka Latvijas piena nozarē ir sasniegts augsts pašnodrošinājuma līmenis un vairāk nekā puse no saražotā piena un piena produktiem tiek eksportēti, tādēļ nozare ir izteikti atkarīga no pieprasījuma ārējos tirgos un sāpīgi cieš no pieprasījuma samazināšanās.

Izvērtējot nozares ražotāju kopējo ieņēmumu izmaiņas 2020. gada jūlija – septembra periodā, ZM secināja, ka ieņēmumu samazinājumu salīdzinājumā ar iepriekšējo trīs gadu vidējo rādītāju izraisīja gan piena iepirkuma cenu pazemināšanās par 7,7 %, gan arī iepirkta svaigpiena apjomu kritums par 0,4 %.

ZM aprēķinus veica, balstoties uz Lauksaimniecības datu centra (LDC) ikmēneša datiem par svaigpiena iepirkuma apjomu un vidējām cenām. ▣

Pesticīdu aizliegšanu apdzīvotu māju tuvumā lauksaimnieki sauc par populistisku iniciatīvu

4. novembrī Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā izskatīja Latvijas pilsoņu kolektīvo iesniegumu «Par aizliegumu lietot pesticīdus apdzīvoto lauku māju tuvumā», kas pēc balsojuma novirzīts turpmākai izvērtēšanai Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai.

Lauksaimnieki sašutuši par populistiskās iniciatīvas virzīšanu izskatīšanai tālākā Saeimas darbā, uzskatot, ka tiks nelietderīgi šķiesti līdzekļi, apspriežot ideju, kas sagrautu Latvijas lauksaimniecību. Viena kilometra rādiuss ap māju nozīmē 314 hektāri. Pie vidējās Latvijas saimniecības lieluma tās ir 10 zemnieku saimniecības. Nav skaidra iniciatīvas parakstītāju motivācija – apzināti sagraut lauku vidi, atstājot mazos un vidējos lauksaimniekus bez ienākumiem, bet ļaujot saimniekot ārvalstu kompānijām, kuras galvenokārt apsaimnieko mazapdzīvotas teritorijas.

Zemnieku saeima (ZSA), Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome (LOSP) un Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija (LLKA) uzskata, ka, aizliedzot lietot augu aizsardzības līdzekļus (AAL) 1 km attālumā no dzīvojamām mājām, visā Latvijā samazinātos saražotās lauksaimniecības produkcijas apjoms un saimniecības bankrotētu.

ZSA valdes priekšsēdētājs Juris Lazdiņš uzskata: «Tas ir traģiski, ka deputāti virza tālāk tik klaji populistisku iniciatīvu, tādējādi apzināti noslogojot deputātus un iesaistītās personas ar papildus neproduktīvu darbu. Laikā, kad mums visiem Latvijā plecu pie pleca ir jāstrādā, lai pārvarētu Covid-19 izraisīto krīzi un noturētu tautsaimniecību, mēs tērēsim laiku, lai spriestu, par cik mēs mazināsim savu ražotāju konkurētspēju kopīgajā Eiropas Savienības tirgū. Pašreizējā krīze parāda, ka pārtikas ražošana ir viena no stabilākajām nozarēm. Mums jādomā, kā maksimāli stiprināt šo nozari, kā pievienot vērtību un nodrošināt nodarbinātību visā pārtikas ķēdē! Jau pašlaik spēkā ir augu aizsardzības līdzekļu lietošanas ierobežojumi, un analīzes apliecinā, ka tie nodrošina vēlamu rezultātu, ja vien saimnieks tos godprātīgi ievēro. Turklāt Latvija ir to valstu skaitā, kas AAL izmanto vismazāk. Augu aizsardzības līdzekļi maksā bargu naudu, un neviens saimnieks neatļaus tos izmantot nelietderīgi.»

LLKA vadītāja Induļa Jansona viedoklis: «Šādi lēmumi, kas var būtiski mainīt visu lauksaimniecības nozari, vispirms būtu jāaskaņo ar nozares vairākumu. Un tiem, kas pieņem šādus lēmumus, būtu vērtīgi arī kādreiz izbraukt uz Latvijas laukiem un iepazīties ar patieso situāciju. Mūsu trijām organizācijām, kas pārstāv 80 % no Latvijas lauksaimniecības nozares, šādās diskusijās būtu jābūt arī klāt, nevis tikai kā klausītājiem, bet Saeimai jāieklausās mūsu viedokļos.»

LOSP pārstāvis un Latvijas Agronomu biedrības valdes loceklis Ringolds Arnītis: «AAL ir neatņemama augkopības sastāvdaļa, lai ražotu pārtikas produktus. Tos izmanto gan mazi, gan lieli lauksaimnieki. Tos izmanto arī mazdārzību īpašnieki, kuriem nepieciešams apkarot dažādus kaitēkļus. Tāpēc uzskatu, ka tas ir noziegums pret tiem cilvēkiem, kuri dzīvo laukos. Pieņemot šādu iniciatīvu, mēs atsakāmies no turpmākas lauksaimnieciskās ražošanas un lauku iedzīvotāju labklājības,» informē biedrības «Zemnieku saeima» sabiedrisko attiecību speciālists Sandis Liepa. ▣

«Lauku ceļotājs»: Pēc ārkārtējās situācijas daudzi laukos esošie ēdinātāji varētu vairs neatsākt darbu

Pēc Covid-19 krīzes un ārkārtējās situācijas daudzi laukos esošie ēdinātāji varētu vairs neatsākt darbu, 9. novembra intervijā Latvijas Lauku tūrisma asociācijas «Lauku ceļotājs» prezidente Asnāte Ziemele.

«Latvijas laukos jau tāpat mēs nevarējām lepoties ar daudziem restorāniem un krodziņiem. Mēs neesam tauta, kas mīl pavadīt vakarus krogos. Šis trieciens (Covid-19 izplatība un ārkārtējā si-

tuācija) būs ļoti, ļoti smags. Mums ir bail, ka pēc šī daudzi vairs neatvēršies,» teica A. Ziemele.

Vienlaikus viņa atzina, ka viesu izmitināšanā strādājošie mazie lauka tūrisma uzņēmēji, proti, tie, kuriem pieder nelielas mītnes vai kempingi, kas uzņem nelielu skaitu viesu, izdzīvos, jo tie turpina apkalpot viesus, taču visgrūtāk klājas lielajiem uzņēmumiem, kuri orientējas uz liela skaita klientu apkalpošanu.

A. Ziemele norādīja, ka Co-

vid-19 pandēmijas dēļ ir mainījusies cilvēku uzvedība, priekšroku dodot atpūtas vietām, kas nav lielas un atrodas nomaļākās vietās.

Viņa arī atzīmēja, ka atbilstoši aptaujas datiem 30 % aptaujāto lauku tūrisma uzņēmumu šogad tūrisma sezona bijusi labāka nekā pērn, kamēr 30 % uzņēmumu apgrozījums samazinājies par 70 %.

«Jācer, ka valdība nāks palīgā ar atbalstiem,» uzsvēra A. Ziemele. ▣

Lappusi sagatavoja Lidija Kirillova.